

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, менеджменту та
комерційної діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Тренінг «Практичні засади бізнес-проектування та планування»
Викладачі	Ольга В'юник кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Контактний тел.	+38(095)0129819
E-mail:	alionatkachuk2017@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна спеціальної (фахової) підготовки, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 18 годин, практичні заняття – 36 годин, самостійна робота – 66 годин. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська Рік викладання: 2023/2024
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіка, розміщеного в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна потребує знань та вмінь, отриманих після опанування курсів «Теорія організацій», «Управління та мотивування персоналом», а також практичних навичок, здобутих після проходження виробничої практики.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою проходження тренінгу «Практичні засади бізнес-проектування та планування» є формування у здобувачів системи знань щодо теоретичних, методичних і практичних засад у сфері бізнес-проектування і планування на рівні підприємства, включаючи розуміння проектного підходу в діяльності організації і здобуття навичок розробки бізнес-планів у сучасних умовах.

Завдання вивчення дисципліни:

- сформуванню у здобувачів розуміння сутності застосування проектного підходу в діяльності підприємств, його основних принципів, методів та інструментарію;
- набуття навичок здійснення організаційного проектування на підприємстві;
- мати уявлення щодо основних засад планування на підприємстві, видів планів, принципів, методів і технологій планування;
- розуміння теоретичних засад складання бізнес-планів та потреб інформаційного забезпечення їх розробки;
- набуття практичних навичок щодо розробки бізнес-планів, базуючись на їх типовій структурі, а також дотримання принципів та етапів їх розробки та оформлення;
- набуття практичних навичок щодо розробки типових складових бізнес-плану за функціональною ознакою;
- розвиток практичних навичок щодо проведення презентації бізнес-плану підприємства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності

- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності

- СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
- СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти

їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту,

СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК 18. Здатність прогнозувати діяльність організації, досліджувати динаміку бізнес-процесів, стратегічно мислити, формувати альтернативні стратегії функціонування організації із урахуванням інноваційного вектору розвитку, тенденцій цифровізації для забезпечення стійкості та сталості діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

ПРН 21. Визначати зміни бізнес-процесів в організації, виявляти тенденції їх перспективного розвитку, застосовувати сучасні методи та технології стратегічного та інноваційного менеджменту із врахуванням потреб організації в умовах цифровізації для підтримки її стійкого функціонування.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Завдання
1	Тема 1. Проектний підхід у діяльності підприємства в умовах сучасних реалій Підходи до управління підприємствами:	10	Усне опитування. Тестування. Розгляд практичних кейсів та задач. Презентації

	загальна характеристика. Сутність та переваги проектного підходу. Чинники впливу на реалізацію проектів у сучасних умовах. Роль менеджера та інших зацікавлених сторін у реалізації проектного підходу на підприємстві. Розробка стартапів як складова розвитку підприємства.		індивідуальних завдань.
2	Тема 2. Організаційне проектування на підприємстві: сутність та підходи Основні засади організаційного проектування. Механізм діагностики організаційної структури управління. Процес розробки та реорганізації організаційних структур управління як передумова забезпечення їх стійкості. Методики проектування організаційних структур. Роль команди в процесі організаційного проектування.	18	Усне опитування. Тестування. Розгляд практичних кейсів та задач. Презентації індивідуальних завдань.
3	Тема 3. Теоретичні засади планування на підприємстві: загальна характеристика Сутнісна характеристика бізнес-планування на підприємстві в умовах ринкової економіки (необхідність планової діяльності, місце планування в системі менеджменту). Форми планування і види планів. Технологія планування. Принципи і методи планування.	14	Усне опитування. Тестування. Розгляд практичних кейсів та задач. Презентації індивідуальних завдань.
4	Тема 4. Бізнес-план підприємства: сутність та призначення Поняття бізнес-плану і бізнес-планування. Мета розробки бізнес-плану. Види бізнес-планів. Функції та цілі розробки бізнес-плану. Інформаційне забезпечення формування бізнес-плану на підприємстві.	16	Усне опитування. Тестування. Розгляд практичних кейсів та задач. Презентації індивідуальних завдань.
5	Тема 5. Структура та логіка розробки і оформлення бізнес-плану підприємства Структура бізнес-плану (титульний аркуш, зміст бізнес-плану; резюме (короткий опис) проекту, опис підприємства і галузі, характеристика об'єкта бізнесу, аналіз ринку, план маркетингу, план виробництва, організаційний план, фінансовий план та оцінка ризиків, додатки). Етапи та логіка розробки бізнес-плану. Методичні підходи до розробки бізнес-плану суб'єкта господарювання. Вимоги до стилю написання та оформлення бізнес-плану	25	Усне опитування. Тестування. Розгляд практичних кейсів та задач. Презентації індивідуальних завдань.
6	Тема 6. Складові бізнес-плану підприємства за функціональною ознакою: специфіка розробки Маркетинговий план (стратегія маркетингу, план продажів). Виробничий план (цілі та завдання виробничого плану, структура виробничого плану, технологія виробництва, контроль якості виробничого процесу, виробнича програма підприємства, формування матеріально-технічної бази). Організаційний план (основні цілі та завдання організаційного плану, структура організаційного	25	Усне опитування. Тестування. Розгляд практичних кейсів та задач. Презентації індивідуальних завдань.

	плану, вибір організаційної структури та визначення потреби в управлінському персоналі, календарний план-графік реалізації підприємницького проекту). Фінансовий план (значення, зміст і технологія розробки фінансового плану, основні форми фінансового плану, очікувані фінансові коефіцієнти, оцінка ефективності реалізації бізнес-проекту). Оцінювання ризиків діяльності підприємства (сутність та види підприємницького ризику, структура та цілі розробки розділу з оцінки ризиків у складі бізнес-плану, методика оцінки впливу ризиків та напрями їх мінімізації).		
7	Тема 7. Презентація бізнес-плану підприємства: підготовка і проведення Цілі та завдання презентації бізнес-плану. Рекомендації щодо підготовки презентації бізнес-плану. Основи експертизи бізнес-плану.	12	Усне опитування. Тестування. Розгляд практичних кейсів та задач. Презентації проектів.
	Разом	120	

5. Система оцінювання та вимоги

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимум 100 балів, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів. По поточному контролю здобувач може набрати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, тестування, презентації індивідуальних завдань, вирішення практичних задач та кейсів. Більш детальний розподіл балів відображено в курсі на платформі Moodle

Критерії оцінки заліку:

- «зараховано» – здобувач вищої освіти має стійкі знання про основні поняття дисципліни, може сформулювати взаємозв'язки між поняттями.

- «не зараховано» – здобувач вищої освіти має значні пропуски в знаннях, не може сформулювати взаємозв'язку між поняттями, що вивчаються в курсі, не має уявлення про більшість основних понять дисципліни, що вивчається.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	Ф	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	---

6. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Варналій З.С., Васильців Т.Г., Лупак Р.Л., Білик Р.Р. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.

2. Бізнес-планування: навчальний посібник до виконання розрахункової роботи для студентів першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» Уклад.: Жигалкевич Ж. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 36 с.

3. Дикань В.Л., Павліченко В.М, Полякова О.М. Бізнес-планування: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2021. 68 с.

4. Великих К.О., Колонтаєвський О.П., Бурмака Т.М. Бізнес-планування. Бізнес-планування та бюджетування: конспект лекцій для студентів бакалавріату усіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова, 2019. 106 с.

5. Онишкевич О.В. Актуальність проектного підходу в управлінні підприємствами. Економіка і суспільство. 2016. №6. С. 203-207.

6. Грушева А.А., Салямон В.П., Філіпішина К.І. Проектний менеджмент та управління невизначеністю. Вісник Приазовського Державного Технічного Університету. Серія: Економічні науки. 2019. №37. С. 164-169.

7. Організаційне проектування: навчально-методичний комплекс дисципліни: навч. посіб. для студ. спеціальності 073 «Менеджмент» ОПІ «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Шкробот М.В. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 76 с.

8. Організаційне проектування: конспект лекцій: навч. посіб. для студ. спеціальності 073 «Менеджмент», освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» першого бакалаврського рівня вищої освіти / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: М.В. Шкробот, С.В. Салоїд. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 166 с.

Додаткові:

9. Бортнік С.М., Цимбалюк І.О., Волинець І.Г. Удосконалення методики аналізу та оцінки ризику в бізнес-плануванні підприємницької діяльності. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки. 2023. №2. С. 175-185.

10. В'юник О.В., Кіріченко О.В. Трансформація концепцій логістичного і проектного менеджменту в контексті цифровізації та євроінтеграції. Центральнуукраїнський науковий вісник. Економічні науки. 2023. №9(42). С. 279289.

11. Вітюк А.В., Сметанюк О.А. Аналітичне забезпечення бізнес-планування машинобудівних підприємств. Економіка та держава. 2020. №10. С. 144-149.

12. Вуйченко М. Роль процесно-орієнтованого менеджменту в організації бізнес-планування виробництва аграрних підприємств в сучасних умовах. Економіка. Управління. Інновації. Серія: Економічні науки. 2022. Вип. 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2022_1_4 (дата звернення: 20.07.2023).

13. Глушенкова А.А., Булахова К.А. Організація бізнес-планування на підприємстві. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2020. №4. С. 48-52.

14. Далик В.П., Ільчишин М.З., Денека В.Р., Ярмус С.С., Феник В.О., Візняк Ю.Я. Економіко-математична модель планування розвитку та розміщення виробництва бізнес-структури з оптимальним розподілом інвестиційних ресурсів в умовах ризику. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки. 2023. №1. С. 28-36.

15. Дрималовська Х.В., Стельмах Х.П. Роль бізнес-планування у розвитку інвестиційної діяльності підприємств в умовах глобалізації. Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. 2020. Т. 25, Вип. 1. С. 115-120.

16. Жук О.І., Томашевська А.В., Боришкевич І.І. Фінансове планування суб'єктів бізнесу в системі фінансового менеджменту. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2022. Вип. 18(2). С. 103-112.

17. Іванюта П.В., Пиріжок С.С., Бойко В.І. Характеристика планування як напрямку для розвитку підприємства за його бізнес-процесами. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. 2022. №29. С. 81-91.

18. Кондратюк О.М., Пшеничний В.І. Бізнес-планування в підприємницькому середовищі: теоретичний аспект. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. Вип. 26(1). С. 90-94.

19. Коненко В.В. Методологія організації та проектування бізнес-процесів. Ефективна економіка. 2020. №11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_11_31 (дата звернення: 25.07.2023).

20. Лопатка К.А., Рогожина Д.Д. Бізнес-планування як ефективний інструмент реалізації стратегії підвищення економічної безпеки підприємства. Економічний простір. 2020. №158. С. 46-49.

21. Менчинська О.М., Кліщук Ю.О. Особливості бізнес-планування міжнародних інвестиційних проєктів у промислово розвинених країнах (порівняльний аналіз). Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2020. Вип. 33(1). С. 112-118.

22. Павлюк Л.В. Важливість бізнес-планування при прийнятті управлінських рішень. Економічні науки. Серія: Регіональна економіка. 2020. Вип. 17. С. 160-168.

23. Павлюк Л.В., Савош Л.В. Поняття та значення бізнес-планування для сучасних підприємств. Економічні науки. Серія: Регіональна економіка. 2022. Вип. 19. С. 205-209.

24. Пилявець В.М., Балазюк О.Ю., Гриник О.І. Сучасна практика використання стандартів бізнес-планування в Україні. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2023. Вип. 1. С. 11-18.

25. Свідерський В.П., Матвеєнко М.М. Бізнес-планування в сучасному підприємницькому середовищі: теоретико-прикладний аспект. Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 34. С. 174-179.

26. Солоха Д.В., Сапельнікова Н.Л., Белякова О.В. Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю в системі бізнес-планування підприємств України. Менеджер. 2020. №2. С. 127-139.

27. Судук О.Ю. Особливості бізнес-планування та експертизи проектів в аграрній сфері України. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. 2020. Вип. 4. С. 401408.

28. Хмарська І.А., Гришина Л.О. Бізнес-планування та необхідність його розроблення для агропромислового комплексу України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. Вип. 17(2). С. 113-116.

29. Panchenko V., Ivanova R., Fedynets N., Viunyk O., Androshchuk I., Guk O. Methodological approach to the implementation of planning in the management system of innovative and production activities of enterprises for the sustainable economic development of the region. International Journal of Sustainable Development and Planning, 2022. Vol. 17, No. 8. P. 2385-2392. <https://doi.org/10.18280/ijdsdp.170805>.

30. Viunyk O. Peculiarities of business planning at ukrainian enterprises in the context of uncertainty. Innovative educational technologies: European experience and its application in training in economics and management: Proceedings of scientific and pedagogical internship (February 13 – March 26, 2023, Riga, Latvia). Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2023. P. 66-67.

Інформаційні ресурси

31. Дія-бізнес: <https://business.diia.gov.ua>

32. <https://zakon.rada.gov.ua/laws> – Законодавство України.

33. <http://www.nbuv.gov.ua> – Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

34. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Офіційний сайт Державної служби статистики України.

35. Trello. URL: <https://trello.com/>

36.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності, Протокол №1 від «28» серпня 2023 р.